

هیأت تخصصی صنایع و بازرگانی

* شماره پرونده: ه-ت/ ۰۲۰۰۱۶۶

شماره دادنامه سیلور: ۱۴۰۲۳۱۳۹۰۰۰۳۱۲۸۲۳۲ تاریخ: ۱۴۰۲/۱۱/۲۹

* شاکی: آقای حامد شاهرخ

* طرف شکایت: وزارت صنعت، معدن و تجارت

* موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۳ ماده ۲ و پیوست ۲ دستورالعمل شماره ۴۰۱۶/۳ صدور پروانه واحد طراحی و مونتاژ

آسانسور مصوب ۱۳۹۳/۱۰/۲۲

* شاکی دادخواستی به طرفیت وزارت صنعت، معدن و تجارت به خواسته فوق‌الذکر به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقرره مورد شکایت به قرار زیر می‌باشد:

ماده ۲- شرایط مورد لزوم جهت درخواست صدور پروانه واحد طراحی و مونتاژ آسانسور به شرح زیر می‌باشد:

...

۳- دارا بودن حداقل یک نفر مدیر طراحی و مهندسی و دو نفر نیروی فنی تمام وقت احراز صلاحیت شده طبق شرایط مندرج در پیوست شماره ۲ این شیوه‌نامه (پس از تأیید صلاحیت مدیر طراحی و مهندسی و تکنسینها، شرکت می‌باید نسبت به ارائه گواهی پرداخت بیمه این افراد اقدام نماید).

ردیف	شرح	شرایط	حداکثر امتیاز	توضیحات
۱	مدیر طراحی و مهندسی (وجود و معرفی حداقل یک نفر با شرایط این جدول الزامی می‌باشد).	دکتری با حداقل ۲ سال سابقه کار مرتبط و رشته تحصیلی مرتبط (۴۲ امتیاز) کارشناسی ارشد با حداقل ۲ سال سابقه کار مرتبط و رشته تحصیلی مرتبط (۴۰ امتیاز) کارشناسی با حداقل ۳ سال سابقه کار مرتبط و رشته تحصیلی مرتبط (۳۸ امتیاز) کاردانی با حداقل ۱۰ سال سابقه کار مرتبط و رشته تحصیلی مرتبط مشروط به معرفی همزمان یک نیروی با مدرک کارشناسی مرتبط (۳۶ امتیاز) تذکر: کلیه شرکت‌هایی که قبلاً دارای پروانه بوده‌اند می‌باید برای تمدید پروانه، دارای مدیر طراحی و مهندسی با حداقل شرایط مندرج در این جدول باشند.	۴۲	رشته‌های مهندسی (مکانیک، برق، صنایع، متالورژی، عمران و آسانسور) و کلیه رشته‌هایی که دروس استاتیک، مقاومت مصالح و مبانی مهندسی برق را به عنوان واحد درسی می‌گذرانند، مرتبط تلقی می‌گردند. سابقه کار افراد در شرکت‌های آسانسوری می‌باید با ارائه گواهی پرداخت بیمه تأمین اجتماعی باشد. مدت تحصیل دانش‌آموختگان در هنرستانها و مراکز علمی - کاربردی مرتبط با آسانسور، به عنوان سابقه کار محاسبه می‌گردد. زمان اخذ آخرین مدرک تحصیلی، شروع سابقه در نظر گرفته می‌شود. (بارعایت بند قبل) ارائه گواهی تأیید صلاحیت مدیر طراحی و مهندسی و کلرکنان فنی از مراجع ذیصلاح (به تشخیص سازمان استان) الزامی است.

۲	پرسنل فنی (وجود و معرفی حداقل ۲ نفر با شرایط مندرج در این جدول الزامی می‌باشد).	دارا بودن حداقل ۳ سال سابقه کار مرتبط در هر یک از موارد زیر الزامی است: هر نفر با مدرک بالاتر از کاردانی مرتبط (۱۲ امتیاز) هر نفر با مدرک کاردانی مرتبط (۱۰ امتیاز) هر نفر با مدرک دیپلم فنی (۸ امتیاز) نفر سوم به بعد برای هر نفر با مدرک مرتبط بالاتر از کاردانی تا سقف ۵ امتیاز و هر نفر کاردانی تا سقف ۴ امتیاز و هر نفر دیپلم فنی تا سقف ۳ امتیاز محاسبه می‌گردد. برای دانش آموختگان رشته‌های تخصصی آسانسور - در کلیه مقاطع - جهت تصدی این شغل، ۲ سال سابقه کار محسوب می‌گردد.	۲۴	رشته‌های مهندسی (مکانیک، برق، صنایع، متالورژی، عمران و آسانسور) و کلیه رشته‌هایی که دروس استاتیک، مقاومت مصالح و مبانی مهندسی برق را به عنوان واحد درسی می‌گذرانند، مرتبط تلقی می‌گردند. سابقه کار افراد در شرکتهای آسانسوری می‌باید با ارائه گواهی پرداخت بیمه تأمین اجتماعی با مدرک عضویت در هیأت مدیره یک شرکت آسانسوری براساس روزنامه رسمی باشد. ارائه گواهی تأیید صلاحیت کارکنان فنی به تشخیص سازمان استان مربوطه از مراجع ذیصلاح الزامی است.
۳	سابقه کار طبق مدارک سازمان تأمین اجتماعی	به ازای هر نفر - سال بالاتر از حداقل مورد نیاز ردیف ۱: کارشناسی ارشد و بالاتر ۴ امتیاز (تا سقف ۱۲ امتیاز) کارشناسی ۳ امتیاز (تا سقف ۹ امتیاز) کاردانی ۲ امتیاز (۶ امتیاز) به ازای هر نفر - سال بالاتر از حداقل مورد نیاز ردیف ۲: بالاتر از کاردانی ۳ امتیاز (تا سقف ۹ امتیاز) کاردانی ۲ امتیاز (تا سقف ۶ امتیاز) دیپلم فنی ۱ امتیاز (تا سقف ۳ امتیاز)	۲۴	امتیاز این ردیف تنها شامل نیروهای فنی شرکت می‌شود. سوابق می‌بایست مستند و با گواهی سازمان تأمین اجتماعی مبنی بر حضور فرد در یک شرکت آسانسوری باشد.
۴	عضویت شرکت در تشکلهای مربوط به آسانسور	طبق تأییدیه تشکیل مربوطه	۵	در سال اول عضویت سه امتیاز و به ازای هر سال بعد یک امتیاز افزوده می‌گردد.
۵	سابقه کار هیأت مدیره شرکت در صنعت آسانسور	به ازای هر سال یک امتیاز منظور می‌گردد.	۵	مدیرانی که قبلاً عضو هیأت مدیره شرکت دیگری بوده‌اند از شروع عضویت در هیأت مدیره محاسبه می‌گردد و به ازای هر نفر حداکثر ۲ امتیاز تعلق می‌گیرد. امتیاز این ردیف تنها شامل مدیران شرکت (به غیر از مدیران طراحی و مهندسی و تکنسینهای فنی) می‌گردد.
جمع کل			۱۰۰	
حداقل امتیاز برای صدور پروانه			۶۰	

※ دلایل شاکی برای ابطال مقررات مورد شکایت:

براساس مواد ۲ و ۱۳ قانون نظام صنفی کشور، نصب و تعمیر آسانسور، پله برقی و بالابر در شمار مشاغل فنی و تخصصی هستند و نیاز به اخذ گواهینامه فنی و تخصصی از سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای دارند و تعیین شرایط صدور پروانه برای واحد طراحی و مونتاژ آسانسور در مقررات مورد اعتراض، مغایر با تعیین سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای به عنوان مرجع صدور گواهینامه‌های این حوزه بوده و با فصل نهم و ماده ۴۴ قانون سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی که بر حذف موانع ایجاد کسب و کار تأکید نموده، مغایرت دارد.

*در پاسخ به شکایت مذکور، سرپرست دفتر حقوقی وزارت صنعت، معدن و تجارت به موجب لایحه شماره ۵۲۶۹۲۵ مورخ ۱۴۰۲/۴/۱۱ اعلام کرده است که:

اولاً به موجب مصوبه پنجاه و هشتمین و مصوبه هفتاد و چهارمین نشست هیأت مقررات‌زدایی دو مجوز «پروانه طراحی و مونتاژ آسانسور» و «تعمیرات و نگهداری آسانسور» از هم تفکیک شده‌اند و پروانه طراحی و مونتاژ جزو مجوزهای وزارت صنعت، معدن و تجارت و در شمول شرایط مقرر در دستورالعمل مورد اعتراض است. ثانیاً به موجب ماده ۱ قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار و براساس مصوبه پنجاه و هشتمین جلسه هیأت مقررات‌زدایی، مجوز طراحی و مونتاژ آسانسور جزو مجوزهای تأییدمحور و نیازمند بررسی و تأیید توسط مرجع صدور این مجوز یعنی وزارت صمت است.

پرونده کلاسه ۰۲۰۰۱۶۶ به خواسته ابطال بند ۳ ماده ۲ و پیوست ۲ دستورالعمل شماره ۴۰۱۶/۳ صدور پروانه واحد طراحی و مونتاژ آسانسور مصوب ۱۳۹۳/۱۰/۲۲، در هیأت تخصصی صنایع و بازرگانی دیوان عدالت اداری مطرح شد و پس از بحث و بررسی، بیش از سه چهارم اعضای هیأت تخصصی قائل به رد شکایت بوده و مستند به حکم مقرر در بند (ب) ماده ۸۴ قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ به شرح زیر به صدور رأی اقدام کردند:

رأی هیأت تخصصی صنایع و بازرگانی دیوان عدالت اداری

اولاً براساس ماده ۱۳ قانون نظام صنفی کشور مصوب سال ۱۳۸۲ صدور پروانه کسب برای مشاغل تخصصی و فنی مستلزم اخذ پروانه تخصصی و فنی از مراجع ذیربط به وسیله متقاضی است و به موجب تبصره این ماده: «نوع مشاغل تخصصی و فنی به شرح آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط دبیرخانه هیأت عالی نظارت و با هماهنگی وزارتخانه‌ها و سازمانهای ذیربط و نظرخواهی از اتاقهای اصناف مراکز استانها تهیه و به تصویب وزیر صنعت، معدن و تجارت خواهد رسید.» در راستای اجرای حکم مقرر در این ماده، آیین‌نامه‌ای با عنوان آیین‌نامه مشاغل تخصصی و فنی (موضوع ماده ۱۳ قانون نظام صنفی) در تاریخ ۱۳۹۴/۴/۱۴ به تصویب وزیر وقت صنعت، معدن و تجارت رسیده و هرچند براساس بند ۴ ماده ۱ این آیین‌نامه مقرر شده است که مرجع صدور گواهینامه‌های فنی و تخصصی در کشور سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای و یا سازمانها و دستگاههایی است که مطابق مقررات مکلف به صدور پروانه تخصصی و فنی هستند، ولی حکم مزبور صرفاً در خصوص تعیین مراجع صدور گواهینامه‌های فنی و تخصصی بوده و به معنای نفی صلاحیت از وزارت صنعت، معدن و تجارت برای تعیین شرایط صدور گواهینامه‌های فنی و تخصصی نیست و با توجه به اینکه قانونگذار به شرح تبصره ماده ۱۳ قانون نظام صنفی کشور تعیین انواع مشاغل فنی و تخصصی را به وزارت صنعت، معدن و تجارت واگذار کرده و این وزارت در ردیف ۱۱ از گروه ۱ مقرر در آیین‌نامه ماده ۱۳ قانون نظام صنفی از مشاغل تعمیر و نصب آسانسور و پله برقی و بالابر نام برده، بنابراین بدیهی است که تعیین شرایط لازم برای تصدی مشاغل فنی و تخصصی و از جمله مشاغل مربوط به تعمیر و نصب آسانسور و پله برقی و بالابر نیز برعهده وزارت مذکور است و سازمان فنی و حرفه‌ای صرفاً عهده‌دار آموزش افراد و اعطای گواهینامه‌های مربوط مشاغل فنی و تخصصی به افراد واجد صلاحیت بوده و پس از کسب گواهی‌های لازم از سازمان مذکور توسط افراد، وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌تواند در خصوص شرایط تصدی مشاغل فنی و تخصصی توسط افراد واجد صلاحیت و دارای گواهینامه فنی و تخصصی اتخاذ تصمیم کرده و برای نمونه اعلام نماید که پرسنل فنی آسانسور برای تصدی شغلی مشخص باید علاوه بر گواهینامه سازمان فنی و حرفه‌ای، دارای سه سال سابقه کار نیز باشند. لذا با توجه به مراتب فوق، بند ۳ ماده ۲ و پیوست ۲ دستورالعمل شماره ۴۰۱۶/۳ صدور پروانه واحد طراحی و مونتاژ آسانسور مصوب ۱۳۹۳/۱۰/۲۲ که در مقام بیان شرایط لازم برای تصدی مشاغل مرتبط با تعمیر و نصب آسانسور و پله برقی و بالابر وضع شده، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار نیست و به استناد بند (ب) ماده ۸۴ قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ رأی به رد شکایت صادر و اعلام می‌کند. این رأی مستند به ماده ۹۳ قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوب ۱۴۰۲/۲/۱۰) در رسیدگی و تصمیم‌گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل بوده و ظرف مدت بیست روز از تاریخ صدور توسط رئیس دیوان عدالت اداری و یا ده نفر از قضات دیوان عدالت اداری قابل اعتراض است.

رئیس هیأت تخصصی صنایع و بازرگانی دیوان عدالت اداری - علی‌رضا خلیل‌زاده